

Projektets formål

At afdække, om pilebevoksning i farefolde giver en forbedret velfærd for søer og pattegrise i vinterperioden.

Projektets aktiviteter

Der er i perioden januar – april 2013 gennemført adfærdsobservationer på søer og pattegrise i to økologiske sobesætninger med pilebeplantning i faremarken. Efterfølgende er gennemført dataopgørelse og statistisk analyse af resultater.

- Hver besætning er besøgt 7 gange, hvor i alt 82 søer i farefolde med pil og 42 kontrolsøer fra farefolde på mark uden pilebevoksning er undersøgt
- Både højdrægtige søer og søer med små henholdsvis store pattegrise er inddraget i undersøgelsen
- Registrering af, om dyrene opholdt sig i pilebevoksningen eller andre fold-afsnit, og hvad de i foretog sig
- Vejrlig samt græs- eller snedække i foldene er blevet registreret

Projektets resultater

Betydning af pilebevoksning på dyrenes adfærd og brug af foldareal:

- Søer og pattegrise i farefolde med pil opholdt sig ikke mere uden for hytten (i pilebevoksning eller på mark) end søer og pattegrise på faremark uden bevoksning. Undersøgelsen kunne således ikke påvise nogen læ-effekt af pilen mod vejr og vind i vinterperioden.
- Der var stor forskel på besætningerne i søernes brug af pilegrene som redemateriale. Besætningen med stor brug af pilegrene som redemateriale havde et relativt større areal med pilebevoksning i farefoldene. Derudover kan forskelle med hensyn til tryneringning af søerne have en effekt.

Betydning af grisenes alder for både soens og grisenes brug af pilebevoksningen i vinterperioden:

I vinterperioden var det især søer med store pattegrise, og deres grise, der brugte pilen:

- Søer med spæde pattegrise opholdt sig mest i hytten og gik kun udenfor for at æde og forrette nødtørft
- Søer med ældre pattegrise var i stigende grad udendørs, og med grise ældre end 4 uger tilbragte de 2/3 af tiden udendørs, fordelt nogenlunde ligeligt mellem fodertrug, mark og pil. I pilen var hovedsageligt rode- og græsseaktivitet.
- Pattegrise opholdt sig mest i hytten indtil 4 ugers alderen, hvorefter de i stigende grad søgte udendørs på mark eller i pil sammen med soen

Forventede effekter

- Det er forventningen, at resultaterne fra projektet kan inddrages ved generelle beslutninger om etablering af pile-bevoksning i samspil med udendørs svineproduktion.
- Den indsamlede viden om forskelle i dyrenes brug af pileareal afhængig af grisenes alder og vejrforhold forventes at kunne udnyttes af de økologiske svineproducenter til at optimere fold- og sædskifte med pil.
- En tilsvarende undersøgelse af sommervelfærd i farefolde med pil er gennemført i 2012 i et projekt finansieret af Udviklingscenter for Husdyr på Friland. De to projekter vil tilsammen give et dækkende billede af søers og pattegrises brug af pilebeplantninger på alle årstider.

Formidling og videndeling vedr. projektet

- Projektet er beskrevet på Udviklingscentrets hjemmeside med præsentation af projektaktiviteter og offentliggørelse af projektets resultater.
- Derudover er planlagt udarbejdelse af en selvstændig rapport over resultater fra projektet kombineret med resultater fra den tilsvarende besætnings-undersøgelse i sommer-efterår 2012. Rapporten forventes publiceret i foråret 2014.

Projektansvarlig

Marianne Bonde, projektmedarbejder

Tlf. +45 8919 2758 / Mobil +45 2166 4602 E-mail: bond@friland.dk
